

Törösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon 60: este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
M I G E N D D E Z S Ó

Ára hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekszla: 34.141.

Sárga- csillagosok

iettek az állami munkaközvetítő hivatal felé. Tíz, húsz, harminc adta át gyors egymásutánban egymásnak a kilineset, lépett be a hivatal helyiségébe s jelentette ki, hogy mezőgazdasági munkára akar elszegődni. Voltak köztük férfiak is, javarésztük azonban mégis nő: asszony és leány. Az egyik a gettóból indult el, a másik valamelyik bérpalotából, összkomfortos lakásból, abban azonban egyformák a nők, hogy ajkuk szinte lángol a ruzstól, körmük manikűrözött s szinte árad belőlük az a bizonyos, sajátos sémi szag s egytől-egyig mind a leghatározottabban közölte a hivatalban, hogy mezőgazdasági munkát akar végezni, dolgozni akar a magyar földön.

Summa summárum: aratáshoz, osépléshez szegődtek Izrael fiai és kényai itt Békéscsabán, egyre többen és egyre nagyobb vehemenciával s a jelekből ítélve elkészülhünk rá, hogy az elkövetkezendő hetekben zsidókkal találkozunk a békéscsabai tanyavilágban.

Félreértés ne essék, egyáltalán nem ellenezük azt, hogy a zsidók kint dolgozzanak a határban!

Sőt!

Nagyon is kívánjuk, hogy azok, akik eddig fényűzően berendezett lakásokban, dúsan terített asztalnál élvezték a véres magyar verjétkkel öntözött, megművelt magyar föld izletes gyümölcseit, ismerjék meg a veríték sós ízét.

Magyar törté az ugart, szántott, vetett. Magyar kezek kérgesedtek a kasza, a kapa markolásától. Magyarok görnyedtek a föld fölé, hogy élet teremjen a mezőkön. Magyar verejékezett kivétel nélkül mindenütt, ahol folyót szabályoztak, vasutat, utat építettek, szemet bányásztak, házat építettek, mocsarat csapoltak le, mindenütt, ahol feszült az izom, lihegett a tüdő, fáradt a test.

Csodálatos, vagy talán nagyon is

érthető, hogy a zsidók, kiknek javarésze a búzát meg sem tudta különböztetni az árpától, vagy rozstól, most ilyen nagy szerelmet éreznek a határ, a barázdák iránt. Erős a gyáunk, hogy nem is a fizikai munka utáni vágy miatt szegődtek el mezőgazdasági munkára, hanem talán azért, hogy a városból a tanyavilágba meneküljenek, ott, az akácós tanyaházakban vészeljék át az elkö-

vetkezendő heteket, hónapokat. Az is lehet, hogy egyik-másik zsidó már össze is csomagoltatta a tanyai tartózkodás kényelméhez legszükségesebb holmikat s kimenetelét élelmiszerekkel, nyugággal, rúzzsal, pudinggal, kölnivel, likőrrel, régi »Szin-házi Élet«-tel megpakolt szekér előzte meg s ezek számára alighanem csak ürügy akart lenni a mezőgazdasági munkára való elszegülés.

Nagyon tévednek azonban, ha azt hiszik, hogy akárkit is megtéveszthetnek, vagy félrevezethetnek. Bizonyos, hogy hatóságaink éber ellenőrzik majd, hogy a mezőgazdasági munkára elszegődött zsidók dolgozzanak is. Móját találják annak, hogy a városból a tanyavilágba kívánczó sárgacsillagosok kielégíthessék azt a »vágyukat«, hogy fizikai munkát végezzenek — végre!

A magyar csapatok lendületesen folytatják az előnyomulást

Kuty várost elfoglalták a magyar csapatok

Berlin, április 25.

(Interinf) A Kárpátok előterében a magyar támadó kötelékek eredeti-

leg Zabie térségéből kiinduló hadműveletek során jelentékeny kiterjedésű tért nyertek s Kuty városka elfoglalása után meghiúsították a szov-

jet ellentámadását. Ettől északra más magyar erők folytatták az előnyomulást a Pruth mentén s bolsevista kötelékeket megsemmisítettek.

Szebasztopol térségében súlyos vereséget szenvedtek a bolsevisták

A német és magyar erők Sztaniszlau térségében további előrehaladást értek el

A Pruth mentén törnek előre a honvédalakulatok

Berlin, április 25.

(Interinf) A keleti arcvonalról érkező jelentés szerint Szebasztopol térségében a bolsevisták páncélos egységekkel, gyorstüzelő ütegekkel és

csatarepülőekkel támogatva akartak rést vágni a német állásokban. A német csapatok az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva visszaverték a támadást.

Német és magyar csapatok Sztan-

iszlau térségében további előrehaladást értek el. A Zabiekből előretörő magyar csapatok leküzdötték a szovjet makacs ellenállását, miközben Bartniki városát német rohamosztagok elfoglalták.

Mindenfelől

Svédország legrégebbi ujságja, mely egyidejűleg a világ legrégebbi ujságjainak is egyike, a »Post och Inrikes Tidningen« ebben az évben ünnepli fennállása háromszázéves jubileumát. 1644-ben alapította a lapot a svéd posta. Kezdetben hetenként jelent meg. Hadihíreket és »saját tudósítók«-nak az európai szárazföld egyes országaiból származó jelentéseit közölte a lap. 1791-ben a Svéd Akadémia vette át a lap kiadását. Ebből az időből származik a királyi rendeletek nyilvánosságra hozatalának előjoga. Ettől az időtől kezdve egészen 1921-ig egyre nagyobb számban jelentek meg a »Post och Inrikes Tidningen«-ben cikkek és egyéb hírek is.

A »Daily Telegraph« című londoni lap jelentése szerint Angliában new-yorki számlára megvásárolták Manet »Le Petit Lange« és Paul Gauguin egy festményét. Az egyikért 100, a másikért 50 ezer pengőt fizettek. Egyik nagy angol gyűjtemény a másik után vándorol át a nagyvízen túra.

Az Angliában állomásozó USA csapatok járművei által előidézett közlekedési baleseteket felsoroló listák napról-napra hosszabbak lesznek s a kártérítési követelések egyre több fejtörést okoznak az angol ügyvédeknek. Illetékes USA katonai körök e kínos ügyek eltussolására törekednek. Jóllehet mindenki tudja, hogy ki »illetékes« ezekért a balesetekért, a kártérítési kérvényeket egy bizonyos postafiók számára kell benyújtani. Az Angliába telepített, moforosított cowboyok rémtetteiért a parancsnokságok csak 15 ezer pengőig felelnek, az ennél magasabb kártérítési összegeket követelő igényléseket az USA kongresszusa elé terjesztik. Ezzel természetesen úgy elnyújtják az egyes ügyeket, mint az a bizonyos hat markos férfi a Guttman-nadrágot. Az a helyzet, hogy valakinek az igényét Angliában az angol bíróságok ismerik el, az elmehehet Kukuityinba zabot hegyezni, mert a yankeek egyszerűen füttyülnek az illőre. Az USA máris gyaratmatnak tekinti a ködös Albiont.

Franciaország a háború előtt az amerikai filmgyártás nagy vevőinek egyike volt. Ennek következtében a saját filmgyártást egyre jobban elhanyagolta. A háborús helyzet alakulása és az amerikai-francia kapcsolatok megszakítása az amerikai film-behozatal tökéletes kiesésére vezetett, úgyhogy Franciaország teljesen az európai, elsősorban olasz és német filmgyártásra volt ráutalva. Most ismét nagy erővel kezdtek meg a francia filmek gyártását. Hogy a termelés egységes voltát biztosítsák, elhatározták, hogy Párisban Filmtechnikai Főiskolát állítanak fel. Ez a Főiskola gondoskodnék a filmesek megfelelő kiképzéséről. Ugy számítják, hogy a tanulmányi idő két esztendő lesz.

Az angol kereskedelemügyi minisztérium röviddel ezelőtt nyilvánosságra hozta a jelenlegi angol kiskereskedelmi árról tájékoztatást nyújtó új felsorolását. Ebből kiderül, hogy a háború kitörése óta az árak nagyon emelkedtek. Nagyon sok cikkben az áremelkedés 200 százalék, a közszükségleti cikkekben általában 83 százalék. Legnagyobb az emelkedés a papírhulladékoknál: 700 százalék.

Vitéz Endre László Kassán

Az államtitkár megtekintette a zsidók számára kijelölt körletet

Budapest, április 25.
Vitéz Endre László államtitkár hétfőn Kassára utazott. Az államtitkár Kassán megvizsgálta a zsidótörvény

értelmében hozott intézkedéseket. Megtekintette a zsidók számára kijelölt körletet is, majd még hétfőn visszatért a fővárosba.

Felfüggesztették az IPOK önkormányzati szervének működését

Budapest, április 25.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. iparügyi miniszter az Iparosok Országos Szövetsége (IPOK) önkormányzati szerveinek működését

felfüggesztette. Az IPOK ügyeinek továbbvitelére Mike János szabó mestert, a Keresztény Iparosok Országos Szövetségének ügyvezető elnökét miniszteri biztosként kirendelte.

A Kormányzó Úr kegyelemben részesíti a nemzeti irányu politikai mozgalom érdekében elkövetett politikai bűncselekmények miatt elítélteket

Budapest, április 24.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap vasárnapi száma a Kormányzó Úr Öfömlétségének legfelsőbb elhatározását közli a politikai jellegű bűncselekményekre vonatkozó közkegyelem tárgyában. A legfelsőbb elhatározás így hangzik: Amikor honvédségünk keleti határaink védelmében nehéz harcokban áll, a súlyos megpróbáltatások napjait élő nemzet lelkiességének megővése és erkölcsi erejének fokozása érdekében közkegyelmet kívánok gyakorolni azok irányában, akik az elmúlt időkben nemzeti érzületből eredő politikai magatartásuk alapján elítéltek, vagy bűnvádi eljárás alá vonattak. Ehhez képest

I. kegyelemben részesítem azokat, akiket nemzeti irányú politikai mozgalommal, illetve törekvéssel összefüggően elkövetett politikai bűncselekmény miatt polgári, katonai, vagy rendőri büntetőbíróóság a jelen elhatározásom keltét megelőzően jogerőre emelkedett ítélettel elítélt, ide nem értve a) a hűtlenség büntetést, b) a btk. 126. §-ában meghatározott felségsértés büntetést, az elkövetésére létrejött szövetséget és az arra irányuló felhívást, c) az 1921. III. tc. 2. §-ában meghatározott büntetést azt az esetét, ha a vádlott az a), b) c) pontban említett valamelyik bűncselekményt, vagy az 1924. évi XV. tc-ben meghatározott robbanószer-, vagy robbanóanyagtartásával, vagy elhasználásával elkövetett büntetett követett el, végül d) az 1921. III. tc. 1. §-ának 3. bekezdésében meghatározott büntetést.

II. Kegyelemben részesítem azokat, akik ellen az I. szerint kegyelem

alá eső, a jelen elhatározásom kelte előtt elkövetett bűncselekmény miatt kell a polgári, katonai, vagy rendőri büntetőbíróóság előtt bűnvádi eljárást indítani, vagy folytatni.

III. Kegyelemben részesítem azokat, akiket a polgári, katonai, vagy rendőri büntetőbíróóság a jelen elhatározásom keltét megelőzően jogerőre emelkedett ítélettel a német fegyveres erő kötelekébe az 1944. évi január hó 1. napja előtt történt belépéssel kapcsolatosan a hadkötelezettséggel összefüggő bűncselekmény (az 1939. II. tc. 7. rész, 2. fejezet, 1940. évi XVII. tc. 10. §., az 1942. évi XIV. tc. 26. §), vagy katonai szökés (önkéntes eltávozás) miatt elítéltek, vagy, akik ellen az 1944. január hó 1. napja előtt elkövetett ilyen bűncselekmény miatt kell bűnvádi eljárást indítani, vagy folytatni.

IV. Jelen elhatározásom 1. és 3. pontjában engedélyezett kegyelem kiterjed minden jogerősen kiszabott fő- és mellékbüntetésnek, mind a fő- és mellékbüntetés még végre nem hajtott részének elengedésére.

V. Egyéni kegyelem útján megbocsátani kívánok azoknak is, akik jelen elhatározásom kelte előtt nemzeti irányú politikai mozgalommal, illetve törekvéssel összefüggően 1. Kormányzósértés vétségét, illetve katonai büntetőbíráskodás következtében ennek büntetést, 2. politikai bűncselekménnyel kapcsolatos közönséges, vagy katonai bűncselekményt, vagy 3. a III. pontban említett bűncselekménnyel kapcsolatosan közönséges, vagy katonai bűncselekményt követtek el. Abban az esetben, ha az esetek összes körülményeinek figyelembevételével a kegyelemben

részesítésre méltóknak mutatkoznak.

VI. A jelen elhatározásom I. és III. büntető ítélethez fűződő hátrányos pontjában engedélyezett kegyelem a jogkövetkezményeket az 1940. évi XXXVII. tc-ben megszabott hatállyal megszünteti. Felhívom a m. kir. igazságügyminisztert, a honvédelmi és belügyminisztert, hogy ezen elhatározásom végrehajtására a szükséges intézkedéseket sürgősen tegyék meg.

Kelt Budapesten, 1944 április 22. napján.

Horthy Miklós s. k.

Antal István s. k.

Lemondott a román földművelésügyi miniszter

Bukarest, április 25

Mint jelentik, Jon Marlan román földművelésügyi miniszter lemondott. Utódjává Membianot nevezték ki.

Figyelem!

Merkur Szövődé munkásai csütörtök reggel munkára jelentkezzenek!

Békéscsaba m. város polgármestere, 24-1/1944. sz.

Felhívás!

Felhívom a Békéscsabán állandóan tartózkodó kikeresztelkedett, de az 1941. évi XV. t. c. szerint zsidónak tekintendő egyéneket, hogy törvényes következmények terhe alatt hivatalomnál f. hó 30-ig írásban jelentsek be magukat és hasonló elbírálás al! eső családtagjaik nevét és számát is, a lakcím pontos megjelölése mellett.

Békéscsaba, 1944 április 25.

Polgármester.

Átnyújtotta megbízólevelét az új budapesti német követ

A Magyar TI jelenti: Magyarország Főméltóságú Kormányzója szombaton, április 22-én ünnepélyes kihallgatáson fogadta dr. Edmund Veesenmayer, a Nagynémet Birodalom magyarországi követét és meghatalmazottját, aki Sztójay Döme m. kir. miniszterelnök és külügyminiszter és Ambrózy Gyula m. kir. titkos tanácsos, a kabinetiroda főnöke jelenlétében átnyújtotta megbízólevelét.

A kihallgatás után dr. Edmund Veesenmayer, a Nagynémet Birodalom magyarországi követe és meghatalmazottja a Kormányzó Úrnak bemutatta kísérete tagjait, Feine titkos tanácsost, von Greifenberg gyalogsági tábornok, katonai attasé, Fütterer altábornagy, légügyi attasé és dr. Köhler követségi tanácsost.

ÁRPÁD Filmszínház

Előadások: hétköznap fél 6, fél 8, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 órákor

Kodó Szerda Csütörtök Péntek

MUKI

Pelsőczy Irón
Turay Ida
Berky Lili
Szilassy László
Latabár Kálmán
Csontos Gyula

Méhészet

Rovatvezető: **Darida Károly**

Költésrothadás. A m. kir. Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézetnek a 257.200/1942. F. M. számú rendeletre beküldött vizsgálati minták szerint nyúlós költésrothadással (*Bacillus larvae*) fertőzött helységek: Lengyel-tóti (Somogy), Mágocs (Baranya), Óbecse (Bács-Bodrog), Hegyközsécsatár (Bihar), Kolozsvar.

Szeg és kerethálózó sodrony utalvány osztása. A m. kir. Ipari Anyaghivatal méhészeti célra 20 dekás és 1 kilós szeg és huzal jegyeket bocsát a m. kir. földmívelésügyi minisztérium rendelkezésére. A jegyek szétosztását a földmívelésügyi minisztérium a gödöllői Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézetre bízta. A kutatóintézet a szétosztást méhészeti egyesületek segítségével bonyolítja le. A méhészek az egyesülethez intézett igénybejelentésben közölni kell méhcsaládjai számát kasban és keretes kaptárban, a javításra szoruló kaptárak számát, a kaptárak rendszerének méretét, elhelyezését (méhesbea vagy szabadban), a hálózást, szoruló keretek méretét, számát és azt, hogy vándorolni szokott-e. A méhész köteles igénylésének jogoságát annak a helységnek az előjáróságával igazoltatni, ahol méheket az igényléskor vannak. Ha az a helység nem azonos az igénylő állandó, bejelentett lakóhelyével, a kétfős igénylés eikerülésére állandó lakóhelyének előjáróságával lakóhelyét is igazoltatni köteles. A nem igazoltatott igénylést elutasítani nem lehet. Jegyet csak olyan méhész kaphat, aki a szeg és sodrony saját méhészetiében felhasználja. Kaptárt eladásra készítőnek vagy kereskedőnek jegyet adni nem szabad, mert annak az ipartestület juttat szegét. A szeg elsősorban a meglévő kaptárak javítására szolgál. Az igénylésben és felhasználásban a legnagyobb takarékoságra kell törekedni.

Az igénylést lakóhely szerint Békésvármegyei Méhészeti Egyesülethez (Békéscsaba, V., Táncsics utca 3.) kell benyújtani.

A jegyeket az egyesületek utánvétes ajánlott levélben küldik meg az igénylőnek. Utánvételezik az ajánlott levél bélyegét, utánvételt díját és küldeményként 20 fillért boríték és papírköltség címén. A jegyet bármelyik vasárnap kereskedésben be lehet váltani.

A békéscsabai méhészek már április 23-án vasárnap délután 2 órától kezdve bejelenthetik igényüket az egyesület új helyiségében, az iparösszekház utca feleli földszinti termében. Bejárat a nagy kapun át az étteremből jobbra.

Eddig a rendelet, amely egyes tagok igényléséről szól. A mi vármegyénkben azonban minden községben méhészegyesület működik, az egyesület útján a következő könnyebb és gyakorlatibb megoldást kérem keresztülvinni:

Holnap megküldöm minden egyesület elnökének a vármegyei egyesület által nyomtatott, igénylés céljára szolgáló ívet, melyek kitöltése igen egyszerű. Elnökök azonnal tegyék alkalmas módon közhírré a köz-

ségben, hogy aki sodrony és szeg igényel, jelentkezék az egyesületben.

A jelentkezők igénylését négy példányban kell vezetni. Mind a négy példányt a község előjáróságával alá kell írni, ugyanakkor aláírja a méhészegyesület elnök is, aki felelős a feltüntetett adatok helyességéért.

A négy példányból kétfőt hozzámm kell beküldeni. (Egyet felterjesztek a Gödöllői Méhészeti Kutató Intézetbe, a másik marad a vármegyei méhészegyesület irattárában.) A két visszatartott példányból az egyik a helyi egyesület irattárában helyezendő el és megőrzendő, a másik a minisztériumból leérkezett jegyek kiosztásánál szükséges, amikor is a méhész sajátkezű aláírásával igazolja, hogy a jegyeket át vette. Ezt a példányt minden

jegy kiosztása után hozzám kell beküldeni ajánlott levélben.

A beérkezett jegyeket minden helyi egyesület elnökének egy borítékban szintén ajánlott levélben küldöm meg én is.

Csak azt a tagot kell kiszolgálni, aki tagsági díjat ez évre is kifizette.

Kérem elnöktársaimat, hogy a vármegyei egyesületi tagdíjat egyesületük küldje be Zsilák György pénztárosunk címére, Békéscsaba, Bocskay-utca 9. A szükséges nyomtatványok előállítása sokba kerül.

Műlépet beszereztem. Az egész országban csak a mi vármegyei egyesületünk tud adni pénzüért műlépet. E tárgyban külön levél megy minden tagegyesületünkhöz.

A szeg és sodrony igénylés alkalmával minden igénylő méhész a költségekre 1.60 pengőt köteles befizetni a helyi egyesület pénztárába.

Minden gazda biztosítsa a mezőgazdasági munkásokat

A hatóság ismételt és nyomtatékosan felhívja a gazdákat, hogy idejében biztosítsák a mezőgazdasági munkásokat a szerződésük lezárásáig, hogy a mezőgazdasági munkák elvégzésében ne álljon elő nehézség. Azok, akik nem tudnak munkásokat

szerezni, haladéktalanul jelentésük ezt be az állami munkaközvetítő hivatalban, annál is inkább, mert a munkás nélkül maradó és a munkásszükséglet bejelentését is elmulasztó gazdák ellen eljárás indul.

Csökkentették a zsidók élelmiszer-fejadagját

Cukorból havi 30 deka a zsidók fejadagja

Zsirt, sertéshúst nem kapnak

Nagy-Budapestten tilos a tojás, vaj, paprika, rizs, mák kiszolgáltatása a zsidóknak

Budapest, április 25.

A MTI jelenti: A hivatalos lap vasárnapi száma a közellátási miniszter rendeletét közli a zsidók élelmiszer-ellátásáról. A rendelet szerint május 1-től kezdődően a zsidók cukorfejadagja az ország egész területén egységesen havi 30 deka. A zsidók zsiradék fejadagja mindazon városokban és községekben, ahol a közellátási miniszter a zsiradék kiszolgáltatását jegyhez kötötte, havi 30 deka szeszám olaj lesz. A rendelet további intézkedéseket tartalmaz a zsidók húsfejadagja tekintetében, amely

heti 10 deka marha- vagy lóhús lehet, illetőleg enyinek a kiszolgáltatását engedélyezik. A zsidók sertéshúsban nem részesülhetnek. A jegyhez kötött húskonzervek közül csak marhahúskonzervek vásárolhatnak. Fontos intézkedéseket tartalmaz a rendelet a zsidók tejellátásának megszüntetéséről is és ezentúl csak a terhes anyák és a három éven aluli gyermekek részesülhetnek tejellátásban. Nagy-Budapest területén a közellátási miniszter rendelete értelmében vaj, tojás, paprika, rizs, mák a zsidók részére nem szolgáltatható ki. A rendelet május 1-én lép életbe.

Kormányrendelet a lakások és berendezések igénybeviteléről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány rendeletet adott ki a légítámaszok következményének elhárításáról és az ezzel kapcsolatos jogviszonyok rendezéséről szóló 1200—1943. sz. kormányrendelet újabb ki-

CSABA MOZGÓ

Előadások kezdete: hétköznap fél 6, fél 8; vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8

Keddi
Szoroda
Csütörtök

A szerelem nem szegény

Tolnay Klári, Jávor Pál, Mály Gerő, Peihos Ferenc, Somogyi Nusi

Gumitalpú

vásoncipő (tornacipő)

kapható a Körösvidék Bolt Cipőosztályán

egészítése és módosítása ügyében. A honvédelmi törvényben foglalt felhatalmazás alapján úgy intézkedett a kormány, hogy amennyiben hajléktalanok elhelyezésére elegendő helyiséget a fennálló kormányrendeletek alapján biztosítani nem lehet, igénybe lehet venni magánlakásnak az indokolt lakásszükségletet meghaladó olyan részeit is, amelyeknek a lakás egyéb részeitől való elkülönítése tökéletesen nem biztosítható. Az ilyen igénybevételnél a családi élet belső viszonyainak és a női erkölcsnek az oltalmát különös gondossággal kell figyelembe venni.

Az olyan személytől, akinek több lakása van, az 1942. évi szeptember 1. után bérbevett lakását az 1943. évi 1200. sz. kormányrendeletben meghatározott választási jogra való tekintet nélkül egész terjedelmében igénybe lehet venni.

Hasonlóképpen igénybe lehet venni az 1200—1943., illetőleg 940—1944. sz. rendeletekben megjelölt célra az egyébként fennálló korlátozásokra való tekintet nélkül, egész terjedelmében az olyan lakást, amelynek bérlője zsidó, ha 1942. szeptember 1. után költözött a lakásba.

Annak megállapításában, hogy e rendelkezés alkalmazásánál ki a nem zsidó és ki a zsidó, az 1941. XV. tc. rendelkezései az irányadók azzal, hogy nem zsidó az olyan személy, aki a törvény 9. szakaszának utolsó bekezdésében foglalt meghatározásnak megfelel, feltéve, ha nem köt házasságot zsidóval. Elismer a rendelet világháborús katonai érdemeit, 75 százalékos hadirokkantságot, végül meghatározott rendeletekben felsorolt eseteket is kivételnek. Akinek több lakása közül olyan lakását veszik egész terjedelmében igénybe, amelyet mint bérlő tart birtokában, bérletét az igénybevételről számított nyolc nap alatt a bérbeadóhoz intézendő írásbeli nyilatkozattal azonnali hatállyal megszüntetheti.

A megszüntető nyilatkozat megtörténte és tudomásul vétele után a hatóság a lakást a már megállapított feltételek mellett a bérbeadótól igénybevételnek nyilvánítja. Az igénybevételből folyó köteleességek és jogok a bérlet megszüntetésétől kezdődő hatállyal a bérlőről a bérbeadóra szállnak át.

Amennyiben az 1943. évi 1200. sz. kormányrendelet 5. §-ának első bekezdésében említett hajléktalanok elhelyezésével kapcsolatban berendezési tárgyak (ágy, nemű, takaró, főző- és étkező eszközök, stb.) van szükség és a szükséglet a rendes úton nem elégíthető ki, a belügyminiszter, illetőleg a légoltalmi kiüritési kormánybiztos elrendelheti a kérdéses berendezési tárgyaknak honvédelmi beszolgáltatásként való igénybevételét. Igénybevételnek elsősorban a szükséges tárgyak előállításával, vagy árusításával üzletszerűen foglalkozó iparos (kereskedő, vállalat) készletéből van helye; más birtokból való igénybevételnek csak a rendes szükségletet meghaladó feleslegből és csupán ideiglenes használatra.

A rendelet, amely a hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg, kihirdetésének napján lépett hatályba.

HÍREK

— **Birtokokat kapott a mezőtúri református egyház.** Mezőtúrról jelentik: Kiss Gergely ottani református presbíter nagy felkér, negyven kat. hold birtokát és 26.000 pengő készpénzét árvaház létesítésére a mezőtúri református egyháznak ajándékozta. Tolnai Lajos presbíter a „Kiss Gergely Árvaház” megerősítésére húsz kat. hold tanyásingatlanát adományozta.

— **Felhívás a biztosítási szakértők-höz.** A BIOSZ elnöke kéri mindazokat a biztosítási szakértőket, akiket a pénzügyminiszter a légitámadások kárainak felbecsülésére kijelölt, hogy esetleges lakcímváltozásukat vele haladéktalanul közöljék, nehogy a megbízás késedelmes átvételéből kifolyólag zavarok keletkezzenek.

— **A húsipari szakosztály április 27-én este 6 órakor az ipartestület helyiségében gyűlést tart,** melyre kérjük a tagok szíves megjelenését. A szakosztály vezetősége.

— **Éleslövészet.** Katonai alakulatok április 26, 27, 28, 29-én az újkígyósi lőtérén éleslövészetet tartanak. Az igénybevevő területen minden tanyát és házat ki kell üríteni úgy, hogy a lezárt területen belül élőlény ne maradjon, mert azok épségéért a honvéd kincstár felelősséget nem vállal. A lőtér határán felállítandó biztonsági őrk figyelmeztetéseinek és utasításainak mindenki a saját érdekében tegyen eleget. Aki a lövészetek után fel nem robbant lövedéket talál, ahhoz hozzá ne nyúljon, hanem feltűnő módon a helyet megjelölve jelentse be az újkígyósi csendőrsnek. Az esetleg előforduló mezeli károkat ugyancsak az újkígyósi csendőrsnek április 30-án 20 óráig kell bejelenteni.

— **Elzárások a sárga csillag nem viselése miatt.** A debreceni rendőri bíróság egy fiatalkorú zsidóleányt, aki nem hordta a sárga csillagot, 20 napi elzárásra ítélte. Farkas Olga 20 éves gyármunkást a sárga csillag nem viselése miatt szintén 20 napi elzárásra ítélte és internálására javaslatot tett.

— **Az Új Idők legújabb számának élén Makkai Sándor Éva kisasszony című elbeszélése áll.** Tovább folyik a lap két hatóságos regénye: Bókay János Hősnő-je és Fekete István műve: az Emberek között. Érdekes cikk foglalkozik „Az első magyar panoráma” címen az ötven éves Geszthy-féle körképpel. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-út 16. Előfizetési díja negyedévre 12 pengő, egyes szám ára 1 pengő.

— **Megmárt egy kisiút a kutya.** Súlyos sérüléssel vették fel ápolásra a békéscsabai kórházba Balogh László 4 éves békési kisgyermekét. Balogh Lászlót eddig még nem állapított oknál fogva egy kutya az arcán több helyen összemarta. A kisgyermeket a kórházban azonnal gondos ápolás alá vették, az eset tisztázására pedig az illetékes hatóság indított vizsgálatot.

— **Ötezer év múlva új jégkorszak?** A geológusoknak, a kottowitzi állami mérnöki főiskában tartott ülésen dr. Bederke érdekes előadást tartott Földünk történetéről. Rámutatott arra, hogy a Föld kb. kétmilliárd eszterdejéből geológiai szempontból csupán 500 millió év áttekinthető. Kifejtette továbbá, hogy jelenleg Földünk úgynevezett középkorszakát éli. Grönland jége, amely a szénkorszak előtti időkben valószínűleg még nem létezett, még mindig hatalmas tömegben van földünkön képviselve és vastagsága a háromezer métert is meghaladja. A Sarkvidék örökjég birodalmában a becslések szerint 18 millió köbméter jég van felhalmozva, ezzel szemben földünk három hatalmas jégkorszakában ez a jég-tömeg nem kevesebb, mint 60 millió köbmétert tett ki. Ha a Sarkvidék jége olvadni kezdene, úgy ez a hatalmas víztömeg elborítaná földünk egy részét és a tengerek szintje is 50 méterrel emelkedne. Ennek következtében a sűrűn lakott területek természetesen elpusztulnának. Ezzel szemben azonban egy új jégkorszak — amelynek bekövetkezését egyes nemzetközi kutatók 5000 évre becsülik — hasonló katasztrófát jelentene földünk számára.

— **Munkát keresnek a Budapestről kilakoltatottak.** Több ezer asszonyt és gyermeket költöztettek el Budapestről. Közülük többen Békéscsabára jöttek. Ezek nagyrésze rokonoknál, ismerősöknél kapott helyet, talált otthonra. A Budapestről kilakoltatottak most munkát keresnek, hogy dolgozhassanak, biztosíthassák mindennapi kenyerüket. Az asszonyok és lányok irodában, üzletben, szeretnének elhelyezkedni. Kérnek azokat, akik foglalkoztatni tudják őket, hogy jelentsek azt be a munkaközvetítő hivatalban (Csaba-utca).

— **Este szabadidejét 6–8-ig legkellemesebben úgy tölti el, ha színházba megy.**

— **Nem vigyázott az unokájára.** A nyíregyházi törvényszék Dudics János újfelhértől lakost kétheti fogságra ítélte, mert unokáját őrizetlenül hagyta és a kisgyermek magára gyújtotta a lakást. Az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztették.

— **Tiszti egyenruhában szélhámoskodott.** A szegedi törvényszék Pick József dunabarszti születésű húszéves fiatal embert közokirathamisításért 8 hónapi börtönrre ítélte. Pick József a rábizott pénzküldemény helyett kisebb összeget adott fel a postán és a feladóvevény szelvényét meghamisította. Amikor tettét felfedezték, megszökött. Szegeden tiszti egyenruhában járt s Kávay Gyula tűzoltótisztól elkérte leállított személygépkocsiját, arra sajátmaga készített E betűt tett és eltávozott. Kávay Gyula közlekedési kihágásért 150 pengő pénzbüntetést kapott.

— **A Békéscsabai Méhészegyesület működését újból megkezdi új helyiségében,** az Iparoszekékház étterméből nyíló földszinti, utcafelőli teremben. Bejárat a nagykapun át. A könyvtár és a szaklapok az egyesület tagjainak rendelkezésére állanak. Ingen tanács szakkérdésekben (vétel-eladás ügyben is). Tagdíját mindenki fizesse be. Április 30-tól kezdve minden vasárnap mulép előjegyzés.

— **Ezen a héten a Dolesch és a Radó gyógyszerár tart éjszeli szolgálatot.**

— **A budapesti bankok hivatalos órái.** A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete elhatározta, hogy a budapesti pénzügyintézetek pénztárai e hó 17-től kezdve hétköznapokon 9 órától 1 óráig állanak a közönség rendelkezésére. Szombati napokon a pénztárak változatlanul fél 9-től fél 12-ig lesznek nyitva. Légiriadó esetén a hivatalos pénztári órák, tekintet nélkül a riadó tartamára, egy órával meghosszabbodnak és legfeljebb 14 óráig tartanak. Ha eddig a légiriadó nem érte véget, a pénztárak már aznap nem nyitnak.

— **A miskolci zsidóktól elkobozzák a fegyvereket és a rendőrkapitányság kiadott intézkedése következtében minden zsidó lakos, akkor is, ha fegyvertartási engedélye van, köteles 24 órán belül a löszelrel együtt fegyverét beszoigáltatni.**

— **Talált tárgyak árverése.** A m. kir. rendőrség békéscsabai kapitánysága május 17-én délelőtt 10 órakor tartja meg a városháza II. udvarán a talált és gazdátlan tárgyak, valamint az elkobzott fegyverek árverését. Fegyvert csak fegyvervásárlási engedéllyel rendelkezők vásárolhatnak.

— **Soha olyan jó darabokat és olyan jó előadásokat nem látott Békéscsabán, mint a kamaratársulattól.**

— **Besurranó tolvajlások.** Hrabovszki Mihály békéscsabai, Besenyei-utca 13 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki április 17–22 között besurranó kényrájába és az ott levő ruhásszekrényt feltörve, egy téli nagykendőt és hat darab fejkendőt 100 pengő értékben elloptott. — **Penyaska Pál cipész, Horthy Miklós út 55 szám alatti lakos ugyan csak ismeretlen tettes ellen tett feljelentést a rendőrségen lopás címen.** A feljelentés szerint az ismeretlen tettes besurranás útján egy őrizetlen pillanatban április 21-én a délelőtti órákban nyitott konyhájából elloptott egy pár antilop férfi félcipőt és egy keveset használt férfi drap batátot. A kár 100 pengő. A két besurranós lopás ügyében a rendőrség indított nyomozást.

— **Telefonelőfizetők figyelmébe!** A postaigazgatóság nyomatékosan figyelmeztet minden telefonelőfizetőt, hogy légiriadó után 2 órán belül mindennemű magánbeszélgetés szigorúan tilos. Aki ez ellen vét, telefonját minden további nélkül azonnal egyszersmindenkorra kikapcsolják.

— **Nem hordták a sárga csillagot, hogy vonaton utazhassanak.** Farkas Józsefné buszti zsidóasszony három kiskorú gyermekével Nagyváradra akart utazni. Hogy vonaton utazhassanak, elhatározták, hogy ezidő alatt nem hordják a sárga csillagot, mivel köztudomású, hogy zsidónak nem szabad utazni engedély nélkül. Debrecen közelében a vasúti csendőrs igazoltatta a zsidó asszonyt és három gyermekét, így kiderült, hogy zsidók. A debreceni rendőri bíróság 500 pengő pénzbüntetésre ítélte Farkasné és internálásukra javaslatot tett.

Gyékénypapucs
párja 3.60 P

30–42 számokban kapható a Körösvidék-bolt cipőosztályán

SZÍNHÁZ

Szeretni

Paul Gerald drámai feszültséggel teli darabjának központjában az asszony áll, akinek életébe tízévi boldog házasság után viharszerűen tör be az új férfi. Az asszonyt elkábítja a forró szavak zuhataga, meginog a heves ostromtól, már-már ott akarja hagyni férjét, otthont, hogy az ismeretlen férfivel a bizonytalan jövőt válassza, amikor a küszöbön elé áll halott gyermeke. Felsírnak benne az emlékek s rádöbben, hogy a múlt sosem mulik el, sokszor erősebb mindennél s irányítója a holnapoknak. Férj és feleség egymásra talál, a halott gyermek egykori ruháinál, a közös emlékeknél s együtt is maradnak, hogy oltárt emeljenek gyermekük emlékének.

Sándor Anna állította elének a hét-fői előadásban az asszonyt, Péterffy Antal a férjet s Simon József a harmadikat. Mindhármójuk játékát tökéletes átélés jellemezte. Főként Simon József bővölte el a közönséget, mely többször nyíltzini tapssal fejezte ki elismerését a szereplők iránt.

A békéscsabai m. kir. állami munkaközvetítő hivatal közleménye

Munkát kaphatnak a hivatali utján: gazdasági mindenek és napszámosok, bandagazdák, cséplőmunkások, kovács, asztalos-, cipész-, molnársegédek, gazdász, kocsis, udvaros, kazánfűtő, bogárnár, borbély, sütő, pincér. Női munkahelyek: házt. mindenestők, hadigondozott munkásnők, bejárónők, szövőnők részére. Tanácsok: géplakatos, szabó tanoncok részére.

Munkát keresnek: többnyelven beszélő tisztviselő, gazdasz, gépkocsivezetők, gépkezelők, műszerész, bogárnok, hentesek, pék, szobafestő és kereskedő segédek.

SPORT

NB II. eredmények:

SzVAK—Zenta 4:0 (0:0)
HTVE—Makói VSE 2:1 (0:0)
Topolya—WSC 1:0 (1:0)
Ganz TE—Fegyvergyár 2:1 (1:0)
Újverbász—Ó. Bocskay 2:1 (0:1)
Szeged—OTE 3:1 (1:0)

Apróhirdetések

Hirdetéseket déli 12 óráig vesz fel a kiadóhivatal. Apróhirdetési díj a feladáskor készpénzben fizetendő.

Szénalak ingyen kapható az Istvánmalomban.

Férfikerékpárt cserélnék nőikerékpárért. VI., Szőlő-utca 39.

10 hold Kereken, vagy 10 hold a csorvási kövesútnál eladó. Érdeklődni: Kistabán-utca 26.

Választási malacok eladók. 3 okta szántó és 5 okta lucerna a Nagyretben kiadó. Eötvös-utca 3.

Magányos főtisztviselő fűrdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással is, bútorozott szobát keres május elsejére. Érdeklődni lehet Ferenc József-tér 6 szám alatt, az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál. 1000 kevé csuhés kőrő és ventilláló gűlbaba burgonya eladó. Érdeklődni: Csokonay-utca 15. Kaczkó Jánosnál.